

UCHWAŁA

Dnia 4 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

Protokolant starszy inspektor sądowy Anna Tarasiuk

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gdańsku Dariusza Ziomka
w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej w [...] X. Y.
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 4 marca 2026 r.

wniosku prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gdańsku
o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury
Rejonowej w [...] X. Y. za czyny polegające na tym, że:

I. w dniu 20 stycznia 2022 r. w [...], jako prokurator Prokuratury Rejonowej w [...], z
obrazą art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 279 § 3 k.p.k., art.
297 § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.k., art. 326 § 2 k.p.k., na skutek wybiórczej oceny materiału
dowodowego, zgromadzonego w niniejszej sprawie, a więc niezgodnie z dyspozycją
art. 9 § 1 k.p.k., ze szkodą dla interesu publicznego, tj. w zakresie niezbędności
dokonania pełnej, prawidłowej oceny karnoprawnej zachowań podejrzanego M. N.,
a także prawidłowego zabezpieczenia toku postępowania przygotowawczego o
sygnaturze PR Ds. [...] (następnie 4307-0.DS.[...]), w tym zapewnienia adekwatnej
ochrony także dla interesu prywatnego pokrzywdzonej N. S. oraz jej dzieci,
działając umyślnie w zamiarze ewentualnym, nie dopełniła ciążących na niej
obowiązków wynikających z ustawy, w ten sposób, że:

a) wbrew dyspozycji z art. 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o
prokuraturze oraz art. 279 § 3 k.p.k. jako prokurator referent sprawy, w czasie
zawieszenie śledztwa, mimo wdrożonych poszukiwań podejrzanego M. N. na
podstawie listu gończego w sprawie o sygnaturze 4307-0 Ds. [...], (uprzednio PR
Ds. [...]), zaniechała do czasu rozpoczęcia czynności przesłuchania podejrzanego,
a podlegającemu wykonaniu z urzędu w świetle art. 9 § 1 k.p.k., poinformowania

uprawnionego organu, celem wdrożenia przez niego do realizacji listu gończego i procesowego zatrzymania podejrzanego, co w konsekwencji doprowadziło do uchybienia treści art. 244 § 3 k.p.k., art. 279 § 3 k.p.k. i § 200 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, poprzez wykonanie czynności przesłuchania z procesowo niezatrzymanym podejrzanym, M. N., a w konsekwencji do niewłaściwego zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przygotowawczego,

b) wobec M. N., podejrzanego o popełnienie następujących czynów:

– z art. 207 § 1 k.k. na szkodę N. S., w okresie od 28 lutego do 24 kwietnia 2021 r.,

– z art. 197 § 1 k.k. na szkodę N. S., w dniu 21 kwietnia 2021 r.,

– z art 207 § 1a k.k. na szkodę 16-letniej D. S., w okresie od 28 lutego do 24 kwietnia 2021 r.,

mimo zgromadzonego materiału dowodowego dostatecznie uzasadniającego podejrzenie popełnienia przez wskazanego podejrzanego kolejno następujących przestępstw:

– z 193 k.k., art. 245 k.k., 190 § 1 k.k., art. 191 § 1 k.k. oraz z art. 267 § 1 k.k. w dacie 3 listopada 2021 r. ze szkodą dla N. S.,

– z art 190 § 1 k.k., art. 191 § 1 k.k. w dniu 3 listopada 2021 r. ze szkodą małoletniej D. S.,

wbrew dyspozycji zawartej w art 313 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art 314 k.p.k., zaniechała uzupełnienia oraz zmiany zarzutów w powyższym kształcie, ograniczając się do ich uzupełnienia, wyłącznie o czyn z art 193 k.k. popełniony w dacie 3 listopada 2021 r.,

c) wadliwie odstąpiła od realizacji istniejącego środka zapobiegawczego, jakim było 14-dniowe tymczasowe aresztowanie, i w jego miejsce zastosowała środek niezolacyjny, odstępując tym samym od wniesienia do właściwego Sądu wniosku o przedłużenie okresu tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego M. N., mimo spełnionych przesłanek z art 258 § 1-3 k.p.k., art 257 § 1 k.p.k.

tj. za czyn z art 231 § 1 k.k.;

II. w okresie od dnia 20 stycznia 2022 r. do dnia 02 kwietnia 2022 r. w [...], ze szkodą dla interesu publicznego, przejawiającego się w niezbędności wyjaśnienia

okoliczności zdarzeń mogących wypełniać znamiona przestępstw i podjęcia w związku z powyższym prawidłowej reakcji prawnokarnej, a także ze szkodą dla interesu prywatnego N. S. oraz jej dzieci, działając umyślnie w zamiarze ewentualnym, nie dopełniła wynikających z art. 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze - obowiązków, albowiem jako prokurator referent sprawy o sygnaturze akt 4307-0 Ds. [...] (poprzednio PR [...]) wbrew dyspozycji art 256 k.p.k., art. 258a k.p.k. poprzez brak właściwego nadzoru nad prawidłowością wykonywania środków zapobiegawczych, stosowanych wobec podejrzanego M. N. w sprawie o sygn. 4307-0 Ds.[...] (poprzednio PR [...]), oraz brak sprawowania właściwej kontroli, skutecznie uniemożliwiającej kontaktowanie się podejrzanego z pokrzywdzoną, dopuściła do sytuacji jawnego i rażącego pogwałcenia przez niego obowiązków wynikających z nałożonego na niego nieizolacyjnego środka zapobiegawczego, tj. bezprawnego wpływania podejrzanego na pokrzywdzoną, poprzez uporczywe nachodzenie jej w miejscu pracy, łamania zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną, jak również popełnienia na jej szkodę kolejnych przestępstw, w szczególności kierowania gróźb karalnych, włamania się na jej konto społecznościowe na portalu [...], czemu towarzyszyło przejęcie dostępu do jej komunikatora [...], ustalonych kont poczty elektronicznej na portalu Interia.pl. oraz ponawiane żądanie wycofania się z treści zeznań składanych przeciwko wyżej wymienionemu w toku niniejszego postępowania przygotowawczego, nadto, pomimo zaistnienia przesłanek z art. 258 § 1-3 k.p.k., art. 253 § 1 k.p.k., art. 256 k.p.k. zaniechała wystąpienia do właściwego Sądu z wnioskiem o zastosowanie wobec M. N. tymczasowego aresztowania, rezygnując przy tym z jego przesłuchania oraz uzupełnienia zarzutów, w szczególności o czyny kwalifikowane z art. 245 k.k. oraz z art. 267 § 1 k.k., a które to zaniechania wynikały jednocześnie z wybiórczej oceny materiału dowodowego, zgromadzonego w niniejszej sprawie, a także uprzednich zaniechań w zakresie jego gromadzenia, w postaci:

- a) zaniechaniu dopuszczenia dowodu z zeznań małoletniego 6-letniego B. S., w trybie art. 185b § 1 k.p.k. w zw. z art. 185a k.p.k.,
- b) rocznej zwłoce (do 3 i 4 kwietnia 2022 r.) w dopuszczeniu dowodu z oględzin nagrań cyfrowych ścieżek dźwiękowych, dokumentujących akty przemocy, jakie

miały miejsce w kwietniu 2021 r. z udziałem M. N. oraz ujawnionych pokrzywdzonych, kwalifikowanych z art. 207 § 1 i 1 a k.k. oraz z art. 197 § 1 k.k.,

c) zaniechaniu, od 1 sierpnia 2021 r. w dopuszczeniu dowodu z zeznań pracowników przedszkola nr [...] w [...] na okoliczność aktów przemocy, których miał się dopuścić M. N., a o zaistnieniu, których relacjonował małoletni B. S., między innymi swojej nauczycielce K. W. – opiekunka przedszkolna B. S..

d) zaniechaniu, od 1 sierpnia 2021 r. do 2 marca 2022 r. w dopuszczeniu dowodu z zeznań świadków – psychologów z Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego przy MOPR w [...] w osobach: G. P., a także zeznań świadka: psychologa B. D., na okoliczność aktów przemocy, których miał się dopuścić M. N., a o zaistnieniu których w ramach terapii, pracownikom wskazanej placówki relacjonowali N., D. i B. S.,

e) w zwłoce, od 1 sierpnia 2021 r. (do marca 2022 r.), w dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka psychologa R. W. na okoliczność prowadzonej terapii z udziałem D. S.,

f) zaniechaniu, w okresie od 20 grudnia 2021 r., w dopuszczeniu dowodu z zeznań świadków psychologów ze Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie działającego przy MOPR w [...] w osobach: A. Z., uzupełniających zeznań pedagog M. D., M. C. (L.), A. K., na okoliczność aktów przemocy, których miał się dopuścić M. N. w dniu 3 listopada 2021 r., a o zaistnieniu, których w ramach terapii, wyżej wymienionym pracownikom MOPR w [...], relacjonowali N., D. i B. S.,

g) w 4-miesięcznej zwłoce, trwającej do 31 marca 2022 r., w dopuszczeniu dowodu z przesłuchania pokrzywdzonych N. i D. S., na okoliczność przestępnych zdarzeń zaistniałych na ich szkodę w listopadzie 2021 r., a popełnionych przez podejrzanego M. N., wywołanej również błędnym rozumieniem przez prokuratora referenta sprawy, dyspozycji art. 182 k.p.k. i w konsekwencji błędnym pouczeniem pokrzywdzonych o ewentualnych uprawnieniach przysługujących im z tego artykułu,

h) zaniechaniu dopuszczenia dowodu z oględzin miejsca popełnienia przestępstw w dniu 3 listopada 2021 r. przez M. N. w miejscu zamieszkania pokrzywdzonych,

- i) wybiórczym pozyskaniu do 24 grudnia 2021 r. dokumentacji psychologicznej (wyłącznie ze Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie działającego przy MOPR w [...]), na okoliczność aktów przemocy, których miał się dopuścić M. N. w dniu 3 listopada 2021 roku, a o zaistnieniu, których w ramach terapii relacjonowali N., D. i B. S.,
- j) zaniechaniu pozyskania od 1 sierpnia 2021 r. dokumentacji psychologicznej z OIK przy MOPR w [...], na okoliczność aktów przemocy, których miał się dopuścić M. N., a o zaistnieniu, których w ramach terapii relacjonowali N., D. i B. S., k) zaniechaniu przesłuchania od 1 sierpnia 2021 r. funkcjonariuszy przeprowadzających interwencje w mieszkaniu pokrzywdzonej,
- l) zaniechaniu dopuszczenia dowodu z opinii biegłych psychiatrów odnośnie podejrzanego M. N., mimo wynikających z materiału dowodowego informacji o jego uzależnieniu od środków odurzających, popełnieniu przestępstw pod ich wpływem, sygnalizowanych próbach samobójczych, a także niekontrolowanych wybuchach agresji, czemu towarzyszyło podejmowanie działań z użyciem przemocy wobec najbliższych członków rodziny,
- m) wybiórczej weryfikacji linii obrony przedstawionej przez podejrzanego.
- tj. za czyn z art. 231 §1 k.k.

uchwalił:

- I. wniosku nie uwzględnić;
- II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Gdańsku wnioskiem z dnia 20 stycznia 2025 r., sygn. akt 3008-1 Ds.[...], zwrócił się do Sądu Najwyższego o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w [...] X. Y. za czyn polegający na tym, że:

1. w dniu 20 stycznia 2022 r. w [...], jako prokurator Prokuratury Rejonowej w [...], z obrazą art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 279 § 3 k.p.k., art. 297 § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.k., art. 326 § 2 k.p.k., na skutek wybiórczej

oceny materiału dowodowego, zgromadzonego w niniejszej sprawie, a więc niezgodnie z dyspozycją art. 9 § 1 k.p.k., ze szkodą dla interesu publicznego, tj. w zakresie niezbędności dokonania pełnej, prawidłowej oceny karnoprawnej zachowań podejrzanego M. N., a także prawidłowego zabezpieczenia toku postępowania przygotowawczego o sygnaturze PR Ds. [...] (następnie 4307-0.DS.[...]), w tym zapewnienia adekwatnej ochrony także dla interesu prywatnego pokrzywdzonej N. S. oraz jej dzieci, działając umyślnie w zamiarze ewentualnym, nie dopełniła ciężących na niej obowiązków wynikających z ustawy, w ten sposób, że:

1. wbrew dyspozycji z art. 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze oraz art. 279 § 3 k.p.k. jako prokurator referent sprawy, w czasie zawieszenie śledztwa, mimo wdrożonych poszukiwań podejrzanego M. N. na podstawie listu gończego w sprawie o sygnaturze 4307-0 Ds. [...], (uprzednio PR Ds. [...]), zaniechała do czasu rozpoczęcia czynności przesłuchania podejrzanego, a podlegającemu wykonaniu z urzędu w świetle art. 9 § 1 k.p.k., poinformowania uprawnionego organu, celem wdrożenia przez niego do realizacji listu gończego i procesowego zatrzymania podejrzanego, co w konsekwencji doprowadziło do uchybienia treści art. 244 § 3 k.p.k., art. 279 § 3 k.p.k. i § 200 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, poprzez wykonanie czynności przesłuchania z procesowo niezatrzymanym podejrzanym, M. N., a w konsekwencji do niewłaściwego zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przygotowawczego,
2. wobec M. N., podejrzanego o popełnienie następujących czynów:
 1. z art. 207 § 1 k.k. na szkodę N. S., w okresie od 28 lutego do 24 kwietnia 2021 r.,
 2. z art. 197 § 1 k.k. na szkodę N. S., w dniu 21 kwietnia 2021 r.,
 3. z art 207 § 1a k.k. na szkodę 16-letniej D. S., w okresie od 28 lutego do 24 kwietnia 2021 r.,

mimo zgromadzonego materiału dowodowego dostatecznie uzasadniającego podejrzenie popełnienia przez wskazanego podejrzanego kolejno następujących przestępstw:

1. z 193 k.k., art. 245 k.k., 190 § 1 k.k., art. 191 § 1 k.k. oraz z art. 267 § 1 k.k. w dacie 3 listopada 2021 r. ze szkodą dla N. S.,
2. z art 190 § 1 k.k., art. 191 § 1 k.k. w dniu 3 listopada 2021 r. ze szkodą małoletniej D. S.,

wbrew dyspozycji zawartej w art 313 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art 314 k.p.k., zaniechała uzupełnienia oraz zmiany zarzutów w powyższym kształcie, ograniczając się do ich uzupełnienia, wyłącznie o czyn z art 193 k.k. popełniony w dacie 3 listopada 2021 r.,

3. wadliwie odstąpiła od realizacji istniejącego środka zapobiegawczego, jakim było 14-dniowe tymczasowe aresztowanie, i w jego miejsce zastosowała środek niezolacyjny, odstępując tym samym od wniesienia do właściwego Sądu wniosku o przedłużenie okresu tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego M. N., mimo spełnionych przesłanek z art 258 § 1-3 k.p.k., art 257 § 1 k.p.k.

tj. o przestępstwo z art 231 § 1 k.k.

4. w okresie od dnia 20 stycznia 2022 r. do dnia 02 kwietnia 2022 r. w [...], ze szkodą dla interesu publicznego, przejawiającego się w niezbędności wyjaśnienia okoliczności zdarzeń mogących wypełniać znamiona przestępstw i podjęcia w związku z powyższym prawidłowej reakcji prawnokarnej, a także ze szkodą dla interesu prywatnego N. S. oraz jej dzieci, działając umyślnie w zamiarze ewentualnym, nie dopełniła wynikających z art. 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze obowiązków, albowiem jako prokurator referent sprawy o sygnaturze akt 4307-0 Ds. [...] (poprzednio PR [...]) wbrew dyspozycji art 256 k.p.k., art. 258a k.p.k. poprzez brak właściwego nadzoru nad prawidłowością wykonywania środków zapobiegawczych, stosowanych wobec podejrzanego M. N. w sprawie o sygn. 4307-0 Ds.[...] (poprzednio PR [...]), oraz brak sprawowania właściwej kontroli, skutecznie uniemożliwiającej kontaktowanie się podejrzanego z pokrzywdzoną, dopuściła do sytuacji jawnego i rażącego pogwałcenia przez niego obowiązków

wynikających z nałożonego na niego nieizolacyjnego środka zapobiegawczego, tj. bezprawnego wpływania podejrzanego na pokrzywdzoną, poprzez uporczywe nachodzenie jej w miejscu pracy, łamania zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną, jak również popełnienia na jej szkodę kolejnych przestępstw, w szczególności kierowania gróźb karalnych, włamania się na jej konto społecznościowe na portalu [...], czemu towarzyszyło przejęcie dostępu do jej komunikatora [...], ustalonych kont poczty elektronicznej na portalu Interia.pl. oraz ponawiane żądanie wycofania się z treści zeznań składanych przeciwko wyżej wymienionemu w toku niniejszego postępowania przygotowawczego, nadto, pomimo zaistnienia przesłanek z art. 258 § 1-3 k.p.k., art. 253 § 1 k.p.k., art. 256 k.p.k. zaniechała wystąpienia do właściwego Sądu z wnioskiem o zastosowanie wobec M. N. tymczasowego aresztowania, rezygnując przy tym z jego przesłuchania oraz uzupełnienia zarzutów, w szczególności o czyny kwalifikowane z art. 245 k.k. oraz z art. 267 § 1 k.k., a które to zaniechania wynikały jednocześnie z wybiórczej oceny materiału dowodowego, zgromadzonego w niniejszej sprawie, a także uprzednich zaniechań w zakresie jego gromadzenia, w postaci:

1. zaniechaniu dopuszczenia dowodu z zeznań małoletniego 6-letniego B. S., w trybie art. 185b § 1 k.p.k. w zw. z art. 185a k.p.k.,
2. rocznej zwłoce (do 3 i 4 kwietnia 2022 r.) w dopuszczeniu dowodu z oględzin nagrań cyfrowych ścieżek dźwiękowych, dokumentujących akty przemocy, jakie miały miejsce w kwietniu 2021 r. z udziałem M. N. oraz ujawnionych pokrzywdzonych, kwalifikowanych z art. 207 § 1 i 1 a k.k. oraz z art. 197 § 1 k.k.,
3. zaniechaniu, od 1 sierpnia 2021 r. w dopuszczeniu dowodu z zeznań pracowników przedszkola nr [...] w [...] na okoliczność aktów przemocy, których miał się dopuścić M. N., a o zaistnieniu, których relacjonował małoletni B. S., między innymi swojej nauczycielce K. W. – opiekunka przedszkolna B. S..
4. zaniechaniu, od 1 sierpnia 2021 r. do 2 marca 2022 r. w dopuszczeniu dowodu z zeznań świadków – psychologów z Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego przy MOPR w [...] w osobach: G. P., a także

- zeczna świadka: psychologa B. D., na okoliczność aktów przemocy, których miał się dopuścić M. N., a o zaistnieniu których w ramach terapii, pracownikom wskazanej placówki relacjonowali N., D. i B. S.,
5. w zwłóce, od 1 sierpnia 2021 r. (do marca 2022 r.), w dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka psychologa R. W. na okoliczność prowadzonej terapii z udziałem D. S.,
 6. zaniechaniu, w okresie od 20 grudnia 2021 r., w dopuszczeniu dowodu z zeznań świadków psychologów ze Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie działającego przy MOPR w [...] w osobach: A. Z., uzupełniających zeznań pedagog M. D., M. C. (L.), A. K., na okoliczność aktów przemocy, których miał się dopuścić M. N. w dniu 3 listopada 2021 r., a o zaistnieniu, których w ramach terapii, wyżej wymienionym pracownikom MOPR w [...], relacjonowali N. D. i B. S.,
 7. w 4-miesięcznej zwłóce, trwającej do 31 marca 2022 r., w dopuszczeniu dowodu z przesłuchania pokrzywdzonych N. i D. S., na okoliczność przestępnych zdarzeń zaistniałych na ich szkodę w listopadzie 2021 r., a popełnionych przez podejrzanego M. N., wywołanej również błędnym rozumieniem przez prokuratora referenta sprawy, dyspozycji art. 182 k.p.k. i w konsekwencji błędnym pouczeniem pokrzywdzonych o ewentualnych uprawnieniach przysługujących im z tego artykułu,
 8. zaniechaniu dopuszczenia dowodu z oględzin miejsca popełnienia przestępstw w dniu 3 listopada 2021 r. przez M. N. w miejscu zamieszkania pokrzywdzonych,
 9. wybiórczym pozyskaniu do 24 grudnia 2021 r. dokumentacji psychologicznej, (wyłącznie ze Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie działającego przy MOPR w [...]), na okoliczność aktów przemocy, których miał się dopuścić M. N. w dniu 3 listopada 2021 roku, a o zaistnieniu, których w ramach terapii relacjonowali N. D. i B. S.,
 10. zaniechaniu pozyskania od 1 sierpnia 2021 r. dokumentacji psychologicznej z OIK przy MOPR w [...], na okoliczność aktów przemocy, których miał się dopuścić M. N., a o zaistnieniu, których w ramach terapii relacjonowali N. D. i B. S.,

11. zaniechaniu przesłuchania od 1 sierpnia 2021 r. funkcjonariuszy przeprowadzających interwencje w mieszkaniu pokrzywdzonej,
12. zaniechaniu dopuszczenia dowodu z opinii biegłych psychiatrów odnośnie podejrzanego M. N., mimo wynikających z materiału dowodowego informacji o jego uzależnieniu od środków odurzających, popełnieniu przestępstw pod ich wpływem, sygnalizowanych próbach samobójczych, a także niekontrolowanych wybuchach agresji, czemu towarzyszyło podejmowanie działań z użyciem przemocy wobec najbliższych członków rodziny,
13. wybiórczej weryfikacji linii obrony przedstawionej przez podejrzanego, tj. o przestępstwo z art. 231 §1 k.k.

Prokurator X. Y. w pisemnym oświadczeniu szczegółowo odniosła się do zarzutów stawianych jej we wniosku o uchylenie immunitetu. Wskazała, że rzekome zaniechania obowiązkom procesowym w rzeczywistości nie miały miejsca, zaś autor wniosku nie uwzględnił panujących wówczas warunków pracy w Prokuraturze Rejonowej w [...]. Stwierdziła że w ramach przysługującej prokuratorowi niezależności, ma on prawo do samodzielnego podejmowania decyzji procesowych, kierując się prawem zasadą obiektywizmu i własnym przekonaniem opartym na dowodach i doświadczeniu życiowym. Odmienna ocena materiału dowodowego dokonana przez wnioskodawcę, nie może być utożsamiana z popełnieniem przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. W konkluzji prokurator X. Y. stwierdziła, że wniosek o jej pociągnięcie do odpowiedzialności karnej jest niezasadny.

Na posiedzeniu w dniu 4 marca 2022 r. prokurator Prokuratury Okręgowej w Gdańsku, prokurator X. Y. oraz jej obrońca, podtrzymali swoje dotychczasowe stanowiska procesowe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny.

Zgodnie z art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390, z późn. zm.), zwanej dalej „u.p.p.”, sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczącym spraw immunitetowych wskazuje się, że pod pojęciem „dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa” należy rozumieć podejrzenie w pełni uzasadnione, nie nasuwające żadnych istotnych wątpliwości ani zastrzeżeń, zarówno co do popełnienia czynu, jak i występowania innych znamion objętych przez ustawę ramami zasad odpowiedzialności karnej (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 27 stycznia 2009 r., sygn. akt SNO 95/08; z dnia 8 maja 2007 r., sygn. akt SNO 21/07; z dnia 20 lipca 2011 r., sygn. akt SNO 32/11).

W analizowanej sprawie przedmiotem zarzutów stawianych prokurator X. Y. we wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej jest w gruncie rzeczy sposób prowadzenia przez nią śledztwa w sprawie o sygn. akt 4307-0 Ds. [...] (poprzednio PR [...]) Prokuratury Rejonowej w [...]. W sposobie prowadzenia tego śledztwa prokurator wnioskujący o uchylenie immunitetu upatruje szeregu uchybień i zaniechań obowiązkowi prokuratora jako organu nadzorującego postępowanie przygotowawcze, szczegółowo opisanych we wskazanym wniosku. Już na pierwszy rzut oka zwraca uwagę fakt, że co do części opisanych we wniosku zachowań jego autor upatruje wadliwości w rzekomych naruszeniach regulacji prawa procesowego zawartych w przepisach o charakterze ogólnym, a więc mających rangę zasad procesowych, z których nawet nie wszystkie mogą mieć charakter naruszenia nadającego się do podniesienia w środку zaskarżenia, zwykłym a tym bardziej nadzwyczajnym. Tego rodzaju konstrukcja wniosku prowadzi do konstatacji, że ma on charakter polemiczny względem podjętych w postępowaniu przygotowawczym czynności procesowych, zakładając zarazem możliwą do realizacji alternatywną, i jak należy rozumieć zarazem – właściwą – wersję tego postępowania, wolną od wad. Znamienne jest przy tym, że naruszenia prawa procesowego nie przybrały w ocenie autora wniosku rangi nawet rażących, zaś co do jednego z opisanych zdarzeń wskazano, że było wynikiem błędnej wykładni. Już tego rodzaju konstrukcja wniosku o uchylenie immunitetu prokuratorskiego nie może prowadzić do jego akceptacji, gdyż dyskwalifikuje zasadę niezależności prokuratora, której istotą jest dokonywanie własnej oceny prawnej zaistniałych w prowadzonym lub nadzorowanym postępowaniu zdarzeń faktycznoprocesowych oraz podejmowanie na podstawie tej oceny adekwatnych

czynności. Oczywiście możliwe jest do wyobrażenia, żeby działania lub zaniechania prokuratora w toku postępowania osiągnęły rangę przestępstw z art. 231 § 1 k.k., jednak taki stan rzeczy może mieć miejsce zupełnie wyjątkowo, tj. wówczas, kiedy zachodzą uchybienia rangi kardynalnej, mogącej mieć wydźwięk zupełnie oczywisty, jednoznaczny, a więc niepoddający się ocenom ani polemikom prawnym, zarówno w kontekście treści przepisu, jak i sprawności postępowania, przy czym w tym ostatnim zakresie jedynie w sytuacji, kiedy na nadanie sprawie właściwego biegu i tempa prokurator mógłby mieć obiektywny wpływ. Postępowanie immunitetowe prokuratora nie jest postępowaniem odpowiednim do prezentowania odmiennych, spośród możliwych, ocen prawnych czynności lub zaniechań postępowania przygotowawczego. Ewentualnemu wymuszeniu prawidłowego toku tej fazy postępowania mogą służyć ewentualne czynności nadzorcze i przy uwzględnieniu takich możliwości skonstruowana jest instytucja prokuratury.

Z dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy wynika, że przebieg wskazanego śledztwa, w wymiarze faktograficznym, jest zgodny z ustaleniami przedstawionymi w uzasadnieniu wniosku o uchylenie immunitetu. Z ustaleń tych wynika, że Prokuratura Rejonowa w [...] nadzorowała postępowanie przygotowawcze o sygnaturze akt PR Ds. [...], zainicjowane zawiadomieniem pokrzywdzonej N. S. z 24 kwietnia 2021 r.

W dniu 27 kwietnia 2021 r. materiały sprawy zostały przekazane z Komendy Miejskiej Policji w [...] do Prokuratury Rejonowej w [...].

W dniu 29 kwietnia 2021 r. Prokurator Rejonowy M. S. skierował tę sprawę do referatu prokurator X. Y.. Wymaga jednak odnotowania, że prokurator X. Y. w okresie od 16 kwietnia 2021 r. do 30 czerwca 2021 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim, zaś od 1 lipca 2021 r. do 30 lipca 2021 r. korzystała z urlopu wypoczynkowego, a więc nie mogła wykonywać w tej sprawie żadnych czynności. Z uwagi na nieobecność wyżej wymienionej czynności w sprawie podejmowała najpierw asesora prokuratury M. R., a od 2 lipca 2021 r. prokurator B. R..

W tym okresie podjęto m.in. następujące czynności procesowe:

1. w dniu 30 kwietnia 2022 r. wszczęto śledztwo o czyn kwalifikowany z art. 207 § 1 i 1a k.k. w zb. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a

prorowadzenie śledztwa w całości powierzono funkcjonariuszom z Komendy Miejskiej Policji w [...],

2. skierowano do sądu wnioski o przesłuchanie pokrzywdzonej w zakresie czynu z art. 197 § 1 k.k.,
3. sformułowano zarzut wobec M. N., opisujący w jednym czynie, zbiorczo jego zachowania popełnione na szkodę obydwu pokrzywdzonych, w okresie od 28 lutego 2021 r. do 24 kwietnia 2021 r., zakwalifikowanym art. 207 § 1 i 1a k.k. w zb. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
4. w dniu 30 kwietnia 2021 r. sformułowano wniosek do Sądu Rejonowego w Świnoujściu, o zastosowanie wobec M. N. tymczasowego aresztowania na okres 14 dni od dnia jego zatrzymania, powołując się na art. 249 k.p.k., art. 250 § 2 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k.,
5. w dniu 28 maja 2021 r. Sąd Rejonowy w Świnoujściu wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu M. N. na okres 14 dni od daty jego zatrzymania, wskazując, że w dotychczasowym postępowaniu przygotowawczym nie udało się zatrzymać podejrzanego, zaś okoliczności sprawy wskazują na realną obawę ukrywania się i ucieczki,
6. od dnia 2 czerwca 2021 r. podejrzanego poszukiwano listem gończym.

Dekretem z dnia 12 sierpnia 2021 r. Prokurator Rejonowy M. S. przekazał śledztwo do referatu prokurator X. Y..

Prokurator X. Y. od dnia 8 listopada 2021 r. do dnia 30 listopada 2021 r. została delegowana z Prokuratury Rejonowej w [...] do pracy w innej jednostce organizacyjnej prokuratury, a od dnia 1 grudnia 2021 r. do dnia 17 grudnia 2021 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim.

W dniu 9 listopada 2021 r. do Prokuratury Rejonowej w [...] wpłynęło pismo pełnomocnika pokrzywdzonej N. S. z informacją, że pokrzywdzona chce skorzystać z prawa do odmowy składania zeznań w sprawie i cofnąć wnioski o ściganie M. N. oraz wnioski o bezzwłoczne wyznaczenie terminu odebrania od pokrzywdzonej oświadczenia.

W dniu 18 listopada 2021 r. wpłynęło do Prokuratury Rejonowej w [...] pismo Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w [...] z dnia 18 listopada 2021 r. w wykonaniu art. 12 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, i w

wykonaniu ustawowego obowiązku zawiadomienia o przestępstwie z udziałem przemocy z prośbą o podjęcie działań w związku ze sprawą Ds. [...] r., bowiem uzyskano informację specjalistów SOWOP, że w dniu 3 listopada 2021 r. do mieszkania N. S. włamał się jej były konkubent M. N., przeciwko któremu toczy się postępowanie i sytuacja ta zaburzyła poczucie bezpieczeństwa całej rodziny. Z pisma wynikało, że N. S. na chwilę obecną nie chce podejmować żadnych działań prawnych, dlatego nie poinformowała organów ścigania o włamaniu M. N. do mieszkania. O tej sytuacji powiadomiono Sąd Rejonowy w Szczecinie. Do pisma dołączono 3 notatki służbowe specjalistów.

W dniu 19 listopada 2021 r. Prokurator Rejonowy w [...] M. S. skierował pismo do Komendanta Komendy Miejskiej Policji w [...], przesyłając w załączeniu pismo MOPR w [...] z informacją odnośnie zdarzenia z dnia 3 listopada 2021 r. oraz akta główne sprawy, celem podjęcia niezwłocznych i skutecznych działań mających na celu zatrzymanie M. N..

W dniu 22 listopada 2021 r. funkcjonariuszka policji przesłuchała w charakterze świadka N. S., pouczając świadka o treści art. 233 § 1 i 1a oraz błędnie o treści art. 182 k.p.k. Pokrzywdzona stwierdziła, że korzysta z uprawnień z art. 182 k.p.k. i nie będzie zeznawała przeciwko M. N. oraz chce, aby postępowanie się zakończyło i nie chce w nim uczestniczyć.

W dniu 24 listopada 2021 r. w karcie wewnętrznego nadzoru służbowego Prokurator Rejonowy M. S. zapisał: „w dniu dzisiejszym odbyłem spotkanie z Komendantem Miejskim w przedmiocie pilnego podjęcia czynności zmierzających do zatrzymania podejrzanego”. W dniu 26 listopada 2021 r. N. S. przesłuchał Prokurator Rejonowy w [...] M. S., pouczając świadka o treści art. 233 § 1 k.k. oraz błędnie o treści art. 182 k.p.k. Świadek zeznała, że nie zmieniła zdania w kwestii złożonych zeznań z dnia 22 listopada 2021 r. i podtrzymała, że korzysta z prawa do odmowy składania zeznań odnośnie obu czynów i nie będzie zeznawała na okoliczność zdarzenia z dnia 3 listopada 2021 r. Odmówiła odpowiedzi na pytanie prokuratora odnośnie powodu korzystania, na obecnym etapie postępowania, z prawa do odmowy zeznań i wniosła o zakończenie tego postępowania, wskazując, że zna konsekwencje swojej decyzji.

W dniu 4 grudnia 2021 r. Prokurator Rejonowy w [...] M. S. skierował do Komendy Miejskiej Policji w [...] pismo o nadesłanie informacji o etapie i wynikach poszukiwania na podstawie listu gończego podejrzanego M. N..

W dniu 14 grudnia 2021 r. przesłuchana w Komendzie Miejskiej Policji w [...] świadek M. D. zeznała, że jest pedagogiem w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Przemocy w Rodzinie i potwierdziła okoliczności zapisane w notatce z rozmowy telefonicznej z N. S. z dnia 10 listopada 2021 r. o godzinie 16.00. Świadek zeznała, że N. S. nie mówiła nic na temat tego, aby ze strony partnera groziło jej niebezpieczeństwo, powiedziała, że się go boi, a na pytanie, dlaczego kontaktuje się po tygodniu czasu od incydentu, odpowiedziała, że nie chciała powiadomić ani Policji ani Prokuratury, chce się tylko wyspać, bo od czasu incydentu nie śpi tylko czuwa. Wyżej wymieniona nie została przyjęta do ośrodka całodobowego, gdyż nie spełniała określonych procedur, nie było zagrożenia życia i zdrowia. Tego samego dnia protokół przesłuchania przesłano do Prokuratury Rejonowej w [...] oraz zwrócono się do SOWOPR MOPR w [...] o nadesłanie kopii materiałów dotyczących zgłoszenia N. S..

Prokurator X. Y. z dniem 18 grudnia 2021 r. ponownie przejęła nadzór nad przedmiotowym postępowaniem po powrocie z delegacji i zwolnienia lekarskiego.

Pismem z dnia 20 grudnia 2021 r. Zastępca Komendanta Miejskiego Policji w [...] poinformował Prokuraturę Rejonową w [...] o stanie poszukiwań M. N., a mianowicie, że poszukiwania są w trakcie realizacji, dotychczasowe czynności w postaci sprawdzenia ostatniego miejsca zamieszkania oraz rozpytania sąsiadów nie doprowadziły do ustalenia miejsca pobytu poszukiwanego.

W dniu 22 grudnia 2022 r. prokurator X. Y. wydała postanowienie o przedłużeniu okresu trwania śledztwa do dnia 28 lutego 2022 r., a następnie w dniu 28 grudnia 2021 r. wydała postanowienie o zawieszeniu tego śledztwa uznając, że zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca dalsze prowadzenie postępowania, bowiem nie ustalono miejsca pobytu podejrzanego. Zastępca Prokuratora Rejonowego M. G. w dniu 28 grudnia 2021 r. w karcie nadzoru nad zawieszonym postępowaniem w rubryce „Ocena Prokuratora Rejonowego co do zasadności postanowienia o zawieszeniu” zapisał, że zawieszenie „Słuszne”.

Następnie w dniu 20 stycznia 2022 r. prokurator X. Y. wydała postanowienie o przedstawieniu zarzutów M. N. o to, że:

1. w okresie od dnia 28 lutego 2021 r. do dnia 24 kwietnia 2021 r. w [...] znęcał się psychicznie i fizycznie nad swoją konkubiną oraz małoletnią D. S. nieporadną ze względu na wiek, poprzez wyzywanie ich słowami powszechnie uważanymi za obelżywe, grożenie pozbawieniem życia, spaleniem mieszkania, wszczynaniem bez powodu awantur, niszczeniem wyposażenia mieszkania, a także przez popychanie małoletniej, plucie na jej twarz, wykręcanie rąk, a nadto w dniu 21 kwietnia 2021 r. w [...] w mieszkaniu zajmowanym przez pokrzywdzoną, N. S., przy użyciu groźby uszkodzenia ciała na jej szkodę oraz pozbawienia życia jej córki a także przy użyciu przemocy fizycznej polegającej na pchnięciu, doprowadził ją do obcowania płciowego, tj. o czyn z art. 207 § 1 i 1a k.k. w zb. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;
2. w dniu 3 listopada 2021 r. w [...] wdarł się do mieszkania N. S. w ten sposób, że po rozwierceniu zamka w drzwiach balkonowych, wszedł do zajmowanego przez pokrzywdzoną mieszkania przy ul. Wyspiańskiego, tj. o czyn z art. 193 k.k.

Tego samego dnia prokurator X. Y. ogłosiła postanowienie podejrzanemu i odebrała od niego wyjaśnienia. Podejrzanym podał m.in. że jest zdrowy fizycznie, nie leczony psychiatrycznie. Wyjaśnił, że nie przyznaje się do popełnienia zarzucanych mu czynów i szczegółowo podał okoliczności zdarzeń z kwietnia 2021 r., zaprzeczając wersję tych zdarzeń wynikających z dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego. Jednocześnie podejrzanym odmówił wyjaśnień na okoliczność zdarzenia z dnia 3 listopada 2021 r.

Po przesłuchaniu podejrzanego w dniu 20 stycznia 2022 r. prokurator X. Y. wydała postanowienie:

1. o uchyleniu środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 28 maja 2021 r. na okres 14 dni w stosunku do M. N.,
2. o uchyleniu postanowienia prokuratora z dnia 2 czerwca 2021 r. o poszukiwaniu listem gończym podejrzanego M. N.,

3. o zastosowaniu wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci:
 1. dozoru Policji poprzez osobiste stawiennictwo w Komendzie Miejskiej Policji w [...] raz w tygodniu oraz informowanie o zamierzonym wyjeździe trwającym dłużej niż 7 dni oraz o planowanym terminie powrotu,
 2. zakazie kontaktowania się osobistego, telefonicznego, korespondencyjnego oraz za pośrednictwem urzędzeń elektronicznych z pokrzywdzonymi N. S. i D. S.,
 3. zakazie zbliżania się do pokrzywdzonych N. i D. S. na odległość mniejszą niż 50 metrów.

W uzasadnieniu wymienionej decyzji prokurator X. Y. wskazała, że z uwagi na wykonanie czynności z podejrzanym, zasadniczo wszystkie najistotniejsze dowody w sprawie zostały zabezpieczone, uznając jednocześnie potrzebę stosowania dozoru i zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych z uwagi na konieczność zapobieżenia stosowania przemocy wobec pokrzywdzonych oraz popełnienia na szkodę wyżej wymienionych ponownego przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.

W dniu 28 stycznia 2022 r. prokurator X. Y. wydała postanowienie o podjęciu zawieszzonego postępowania.

Postanowieniem z dnia 14 lutego 2022 r. prokurator X. Y. przedłużyła śledztwo do dnia 31 marca 2022 r., w uzasadnieniu wskazując na konieczność rozważenia przesłuchania kolejnych świadków, a następnie sporządzenia decyzji końcowej.

Postanowieniem z dnia 2 marca 2022 r. prokurator X. Y. zwolniła psychologa R. W. z obowiązku tajemnicy zawodowej oraz zażądała uwierzytelnionych kserokopii dokumentacji psychologicznej pacjentki D. S. oraz tego samego dnia przesłała akta główne sprawy z wytycznymi do Komendy Miejskiej Policji w [...], z terminem realizacji i przedstawienia akt do kontroli 25 marca 2022 r. W wymienionych wytycznych prokurator X. Y. poleciła:

1. pouczyć pokrzywdzoną o treści art. 185 k.p.k. z informacją, że nie przysługuje jej prawo do odmowy składania zeznań,
2. odebrać od pokrzywdzonej oświadczenie, czy cofa wnioski o ściganie M. N. za groźby karane wobec niej i córki D.,

3. ustalić przebieg zajścia z listopada 2021 r.,
4. ustalić, czy pokrzywdzona utrzymuje kontakty z podejrzanym,
5. przesłuchać uzupełniająco D. S. na okoliczności zdarzenia z listopada 2021 r. i innych zdarzeń z udziałem M. N. (ze wskazaniem, że świadkowi nie przysługuje prawo do odmowy złożenia zeznań),
6. przesłuchać świadka H. W. na okoliczność rozmowy z N. S.,
7. uzupełniająco przesłuchać psychologa R. W.,
8. przesłuchać wszystkich sąsiadów,
9. sporządzić protokół odtworzenia nagrań zapisanych na płycie CD,
10. załączyć do akt materiały z MOPR, o które zwrócono się pismem z dnia 14 grudnia 2021 r.
11. załączyć do akt nagrania, zdjęcia oraz wiadomości, o których mówiła świadek E. N.,
12. na okoliczność interwencji z dnia 24 kwietnia 2021 r. przesłuchać funkcjonariuszy Policji, załączyć kopie notatek służbowych,
13. przesłuchać pracownika MOPR M. C. (pedagog),
14. przesłuchać K. S. (siostrę N. S.) oraz matkę N. S..

W dniu 11 marca 2022 r. akta z wytycznymi wpłynęły do Komendy Miejskiej Policji w [...].

W dniu 29 marca 2022 r. w Komendzie Miejskiej Policji w [...] przesłuchano w charakterze świadka N. S.. Pokrzywdzona oświadczyła, że nie wycofuje wniosku o ściganie M. N. za groźby kierowane wobec niej i jej małoletniej córki D. i chce, żeby w tej sprawie dalej toczyło się postępowanie. Zeznała też, że w dniu 3 listopada 2021 r. o godzinie 5:00 M. N. włamał się do jej mieszkania, rozwiercił sześć dziur w drzwiach balkonowych. Córka krzyczała, on zasłonił D. ręką usta. Pokrzywdzona spotkała M. N. w korytarzu, pytała go, po co przyszedł, a on odpowiedział: „przyszedłem was zabić”, w ręku trzymał nóż średniej wielkości, ostrze miało może 8 cm, w drugiej ręce trzymał plastikowe jednorazowe opaski zaciskowe. M. N. miał powiedzieć, że opaski są po to, aby ich związać, mówił też, że ma w plecaku benzynę. M. N. zabrał im telefony, porozdzielał po pokojach, ją z córką posadził w salonie, B. w drugim pokoju. Pokrzywdzona bała się, że on ich pozabija. M. był pobudzony, nerwowy. Był u nich w mieszkaniu trzy godziny, cały czas trzymał nóż

w rękę. Pokrzywdzona na kolanach błagała go, aby nie robił im krzywdy. On się bał, że zgłosi to na Policję. Pokrzywdzona obiecała mu, że tego nie zrobi. Pokrzywdzona powiedziała do M. N., że wycofa zeznania, ponieważ się go bała. M. N. się uspokoił, wyszedł z mieszkania i odjechał.

Ponadto pokrzywdzona zeznała, że w dniu 26 marca 2022 r. M. N. włamał się na jej konto na [...] oraz [...]. Udało się jej odzyskać te konta. M. N. skopiował wszystkie jej pliki z kont na [...] oraz [...] i prawdopodobnie rozsyła jej prywatne rozmowy. W dniu 28 marca 2022 r. również otrzymywała smsy, które wskazywały, że ktoś próbuje zmienić jej hasło. M. N. pozmieniał hasła do jej dwóch kont e-mail; [...].pl oraz [...].pl.

M. N. był pod szkołą syna, kiedy prowadziła syna do szkoły i powiedział do niej, że „ma nagrania i idzie na Policję”. W dniu 29 marca 2022 r. M. N. był u jej dyrektora ze szkoły, w której jest zatrudniona, M. G., a w dniu 28 marca 2022 r. on był u wicedyrektora A. W., miał jej mówić, co pokrzywdzona mówiła o pracy. Nagrania dotyczące pracy pokrzywdzona posiadała na [...], a to była prywatna korespondencja.

W dniu 29 marca 2022 r. przesłuchano świadka D. S.. Świadek podała okoliczności zdarzenia z dnia 3 listopada 2021 r. zbieżnie z zeznaniami matki N. S..

W dniu 30 marca 2022 r. funkcjonariusz Policji M. M. sporządziła notatki: z próby kontaktu telefonicznego z psychologiem R. W. oraz do akt sprawy wydrukowała i dołączyła wiadomości e-mail, które w dniu 30 marca 2022 r. przesłała jej P. S., a które otrzymywała jej siostra N. S. od M. N. z adresu [...].pl w listopadzie 2021 r. na adres [...].pl. P. S. przesyłając powyższe treści stwierdziła, że człowiek ten nie ma nic do stracenia, jest nieobliczalny. „Bardzo proszę o szybkie rozwiązanie i zadbanie o bezpieczeństwo moich bliskich”.

W dniu 31 marca 2022 r. sierżant M. M. dołączyła do akt przesłane jej przez N. S. na jej adres wiadomości e-mail, które otrzymywała od M. N. z adresu [...].pl na swój adres [...].pl w okresie od dnia 3 listopada 2021 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.

Prokurator X. Y. postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2022 r. przedłużyła przedmiotowe śledztwo do dnia 30 kwietnia 2022 r.

Z dniem 4 kwietnia 2022 r. prokurator X. Y. została oddelegowana do innej jednostki organizacyjnej prokuratury.

Zarządzeniem Prokuratora Rejonowego w [...] z dnia 7 kwietnia 2022 r. wskazana sprawa została przekazana do referatu asesor N. D. (tom I. k. 187). Należy dostrzec, że asesor N. D. została delegowana do tej jednostki z dniem 4 kwietnia 2022 r., przejmując referat prokurator X. Y. liczący ok. 176 spraw „na biegu” (tom IV. k.640).

Przedstawione powyżej ustalenia faktyczne stały się podstawą do sformułowania przez prokuratora wniosku o zezwolenie na pociągnięcie prokurator X. Y. do odpowiedzialności karnej za dwa czyny, zakwalifikowane jako przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. Zgodnie z powołanym przepisem, odpowiedzialność karną ponosi funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego.

Czyn opisany w pkt I wniosku miał miejsce w dniu 20 stycznia 2022 r. i zdaniem autora tego wniosku polegał na niedopełnieniu obowiązków, jakie spoczywają na prokuratorze jako organie postępowania przygotowawczego. Mowa tu o obowiązkach procesowych związanych z przeprowadzeniem przesłuchania podejrzanego M. N. w tymże dniu, który w chwili przesłuchania był poszukiwany listem gończym (pkt Ia), zaniechaniu uzupełnienia oraz zmiany zarzutów postawionych podejrzanemu (pkt Ib), odstąpieniu od tymczasowego aresztowania i zastosowaniu wobec podejrzanego niez izolacyjnego środka zapobiegawczego (pkt Ic).

Co do obowiązków wskazanych w pkt Ia wniosku o uchylenie immunitetu brak jest podstaw do uznania, aby prokurator X. Y. w dniu 20 stycznia 2022 r. naruszyła normy wynikających z art. 6 u.p.p., art. 279 § 3 k.p.k., 244 § 3 k.p.k. oraz § 200 Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Zgodnie z art. 279 § 3 k.p.k. „w razie ujęcia i zatrzymania osoby ściganej listem gończym należy niezwłocznie doprowadzić ją do sądu, który wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu, w celu rozstrzygnięcia przez sąd o utrzymaniu, zmianie lub uchyleniu tego środka, chyba że prokurator po przesłuchaniu zatrzymanego zmienił już środek zapobiegawczy lub uchylił tymczasowe aresztowanie”. Z końcowej części tego przepisu wynika, że

ustawodawca priorytet czasowy nadał przesłuchaniu zatrzymanego przez prokuratora, a dopiero po dokonaniu tej czynności, jeżeli prokurator uzna za celowe dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania, doprowadza się zatrzymanego do sądu celem rozstrzygnięcia o utrzymaniu, zmianie lub uchyleniu tego środka zapobiegawczego. Po drugie norma 279 § 3 k.p.k. materializuje się w momencie, kiedy dochodzi do ujęcia i zatrzymania osoby ściganej listem gończym, a taka sytuacja nie miała miejsca w analizowanej sprawie, gdyż podejrzany M. N. sam stawiał się na przesłuchanie w dniu 20 stycznia 2022 r., a więc nie doszło do jego ujęcia i zatrzymania. Po trzecie nie można tracić z pola widzenia realiów sprawy, a zwłaszcza tego, że tymczasowe aresztowanie zastosowane przez Sąd Rejonowy w Świnoujściu wobec podejrzanego M. N. na okres 14 dni było podyktowane potrzebą przeprowadzenia z nim czynności procesowych, tj. w pierwszej kolejności przesłuchania go. Podejrzanego, mimo poszukiwania go listem gończym, nie zdołano ująć i zatrzymać, a skoro sam zadeklarował dobrowolne przystąpienie do czynności procesowych, rozwiązanie zastosowane przez prokurator X. Y. należy ocenić jako racjonalne i skuteczne. Wszystko to wskazuje, że prokurator X. Y. przystępując do wykonywania czynności procesowych z podejrzanym w dniu 20 stycznia 2022 r., nie uchybiła normie art. 279 § 3 k.p.k. Można wręcz stwierdzić, że w ogóle nie było podstaw do zastosowania tego przepisu w sposób sugerowany we wniosku o uchylenie immunitetu, gdyż nie ziszczyły się przesłanki do niezwłocznego doprowadzenia do sądu.

Skoro zatrzymanie podejrzanego nie miało miejsca, nie doszło również do naruszenia art. 244 § 3 k.p.k. nakazującego sporządzenie protokołu zatrzymania. Nie doszło też do naruszenia § 200 Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, bowiem, choć podejrzany nie został doprowadzony do prokuratury, to postępowanie prokurator X. Y. realizowało dyspozycję tego przepisu, a więc przesłuchała podejrzanego i nie dostrzegając potrzeby dalszego stosowania tymczasowego aresztowania, zmieniła zastosowany środek zapobiegawczy i odwołała list gończy.

Z kolei przepis art. 6 u.p.p. stanowi, że prokurator jest obowiązany do podejmowania działań określonych w ustawach, kierując się zasadą bezstronności i równego traktowania obywateli. Przepis ten formułuje zasadę o charakterze

ogólnym, a w zakresie, w jakim przewiduje „obowiązek podejmowania działań określonych w ustawach”, nie wynika z niego jakikolwiek, konkretny obowiązek, który prokurator mógłby naruszyć.

Co do obowiązków wymienionych w pkt 1b i 1c wniosku należy stwierdzić, że decyzja o uzupełnieniu i zmianie zarzutów oraz decyzja o zastosowaniu określonego środka zapobiegawczego lub o jego uchyleniu, stanowią efekt realizacji kompetencji prokuratora związanych z prowadzeniem lub nadzorowaniem postępowania przygotowawczego (art. 3 § 1 u.p.p.). Przepis art. 7 § 1 u.p.p. stanowi, że prokurator przy wykonywaniu czynności określonych w ustawach jest niezależny. Co prawda prokuratura jest zorganizowana w sposób hierarchiczny i przełożeni prokuratora posiadają określone uprawnienia nadzorcze względem podejmowanych przez niego czynności (por. art. 4 u.p.p., art. 7 § 2 u.p.p., art. 8 u.p.p.), to jednak zasadą jest to, że prokurator w stosowaniu przepisów, ich wykładni i subsumpcji jest samodzielny, a podejmowane decyzje procesowe są wynikiem jego wewnętrznego przekonania o określonym stanie rzeczy. Przepis art. 7 k.p.k. wymaga, aby przekonanie to było kształtowane na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. W świetle powyższych spostrzeżeń należy uznać, że niedokonanie przez prokuratora X. Y. uzupełnienia i zmiany zarzutów postawionych podejrzanemu M. N., odstąpienie od realizacji tymczasowego aresztowania i zastosowanie w jego miejsce nieizolacyjnego środka zapobiegawczego, są skutkiem decyzji prokuratora kształtujących tok postępowania przygotowawczego, mieszczących się w granicach zasady swobodnej oceny dowodów i pozostających pod ochroną zasady niezależności prokuratora wynikającej z treści art. 7 § 1 u.p.p.

Jeśli chodzi o czyn opisany w pkt II wniosku o uchylenie immunitetu, należy stwierdzić, że ustalony w sprawie stan faktyczny nie pozwala również na uznanie, aby prokurator X. Y. w okresie od 20 stycznia 2022 r. do 2 kwietnia 2022 r. w ramach sprawowanego przez nią nadzoru nad prawidłowością wykonywania środków zapobiegawczych (art. 256 k.p.k.) uchybiła wynikającemu z treści art. 258a k.p.k. w zw. art. 6 u.p.p. obowiązkowi zmiany środka zapobiegawczego zastosowanego wobec podejrzanego M. N. postanowieniem Prokuratury Rejonowej

w [...] z dnia 20 stycznia 2022 r., sygn. Ds. [...]. Podejrzany nie uniemożliwiał ani nie utrudniał wykonywania zastosowanych środków, nie naruszył obowiązku cotygodniowego stawiennictwa na Komendzie Miejskiej Policji w [...] ani zakazu kontaktowania się osobistego, telefonicznego, korespondencyjnego oraz za pośrednictwem urządzeń elektronicznych z pokrzywdzonymi N. S. i D. S.. Materiał dowodowy dołączony do wniosku o uchylenie immunitetu nie wskazuje też, aby w okresie stosowania wspomnianego środka zapobiegawczego dochodziło do bezprawnego wpływania przez podejrzanego na pokrzywdzonych, kierowania pod ich adresem gróźb karalnych, czy też do nachodzenia pokrzywdzonej N. S. w jej miejscu pracy. Podejrzany M. N. przybył wprawdzie dwukrotnie w dniach 28 i 29 marca 2022 r. do szkoły, w której pracowała pokrzywdzona, ale w celu odbycia spotkania z jej przełożonymi – A. G. i A. W.. Nie miał zamiaru kontaktować się z pokrzywdzoną ani też w tych dniach się z nią nie spotkał. Powyższe zachowanie podejrzanego jak również włamanie na konto społecznościowe pokrzywdzonej, przejęcie dostępu do jej komunikatora [...] oraz dwóch kont poczty elektronicznej mogą zostać oceniane jako kolejne przestępstwa popełnione na jej szkodę, ale nie można tych zachowań zakwalifikować jako naruszenia zakazu kontaktowania się nałożonego postanowieniem o zastosowaniu środka zapobiegawczego. W tej sytuacji stawiany prokurator X. Y. zarzut braku sprawowania właściwej kontroli, skutecznie uniemożliwiającej kontaktowanie się podejrzanego z pokrzywdzoną jest oczywiście chybiony.

Z kolei zachowania M. N. polegające na kierowaniu pod adresem pokrzywdzonej oraz jej córki gróźb pozbawienia życia, a także kierowanie żądań wycofania się z treści złożonych zeznań, które miały miejsce w listopadzie 2021 r., nie były znane organom prowadzącym postępowania przygotowawcze aż do dnia 29 marca 2022 r., kiedy to przesłuchano N. S. i okoliczności te zostały ujawnione. Wprawdzie prokurator X. Y. dysponowała informacjami o włamaniu się przez podejrzanego do mieszkania pokrzywdzonej w dniu 3 listopada 2021. (pismo Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z dnia 18 listopada 2021 r. oraz zeznania świadka M. D.) jednakże nie wynikało z nich, aby podejrzany groził pokrzywdzonej oraz jej córce pozbawieniem życia i nakłaniał pokrzywdzoną do wycofania złożonego wniosku o jego ściganie. W celu weryfikacji tych okoliczności

prokurator X. Y. w dniu 2 marca 2022 r. sporządziła wytyczne dla funkcjonariuszy Policji prowadzących śledztwo, w ramach których poleciła m.in. ustalenie przebiegu zdarzenia z 3 listopada 2022 r. i przesłuchanie na tę okoliczność N. S. i D. S. z pouczeniem, że nie przysługuje im prawo odmowy złożenia zeznań, a także ustalenie, czy dochodzi do kontaktów między pokrzywdzoną a podejrzanym. W tej sytuacji nie sposób zarzucić prokurator X. Y., co czyni autor wniosku, aby nie sprawowała kontroli nad prawidłowością wykonywania przez podejrzanego środka zapobiegawczego polegającego m.in. na zakazie kontaktowania się przez niego z pokrzywdzoną.

Co do zarzutów zaniechania wystąpienia do właściwego sądu z wnioskiem o zastosowanie wobec M. N. tymczasowego aresztowania oraz innych zaniechań w zakresie gromadzenia materiału dowodowego, wymienionych w pkt II lit. a-ł wniosku o uchylenie immunitetu, należy stwierdzić, że są one chybione. Z jednej strony dotyczą sposobu wykonywania kompetencji procesowych przysługujących prokuratorowi jako organowi prowadzącemu postępowanie przygotowawcze, co w świetle zaprezentowanych wyżej rozważań, pozostaje pod ochroną wyrażonej w art. 7 § 1 u.p.p. zasady niezależności prokuratora oraz przewidzianej w art. 7 k.p.k. zasady swobodnej oceny dowodów, z drugiej zaś w analizowanej sprawie nie może być mowy o jakiegokolwiek zwłóce przy podejmowaniu przez prokurator X. Y. czynności procesowych.

Należy dostrzec, że przepisy art. 256 k.p.k., art. 258a k.p.k., art. 258 § 1-3 k.p.k., art. 253 § 1 k.p.k., nie określają terminów na realizację przewidzianych nimi obowiązków prokuratorów. Co oczywiste, przepisy nie określają też terminów na wykonywanie poszczególnych czynności dowodowych. Można zatem założyć, że obowiązki prokuratora związane z prowadzeniem postępowania przygotowawczego powinny być realizowane bez nieuzasadnionej zwłoki. Określenie „niezwłocznie” oznacza, że coś powinno zostać wykonane jak najszybciej, ale z uwzględnieniem okoliczności, które mogą usprawiedliwiać pewne opóźnienie.

Oceniając czas realizacji czynności procesowych związanych ze sprawowaniem przez prokurator X. Y. nadzoru nad śledztwem, należy mieć również w polu widzenia okoliczności związane z warunkami jej pracy w Prokuraturze Rejonowej w [...]. Niezwykle trudna sytuacja kadrowa, zarówno na stanowiskach

prokuratorskich, jak i urzędniczych, była przedmiotem służbowej korespondencji między Zastępcą Prokuratora Rejonowego w [...] a Prokuratorem Okręgowym w [...] (tom. II k. 376-378). Potwierdzają to również w swoich zeznaniach m.in.: prokurator M. L. (tom IV. k. 639-642), prokurator X. Y. (tom IV. k. 645-647, 650-654), asesor N. D. (tom IV. k. 655-660). Prokurator X. Y. w okresie trwania śledztwa w ograniczonym zakresie miała wpływ na tok czynności podejmowanych w jego ramach. W związku z długotrwałymi, usprawiedliwionymi nieobecnościami w pracy, urlopami wypoczynkowymi oraz delegowaniem do innej jednostki organizacyjnej prokuratury, mogła wykonywać jakiegokolwiek czynności w śledztwie jedynie w okresach od 12 sierpnia 2021 r. do 8 listopada 2021 r. oraz od 18 grudnia 2021 r. do 4 kwietnia 2022 r. Jeżeli dodatkowo uwzględnić okoliczność, że referat prokurator X. Y. liczył ok. 170 spraw, to ocena tempa czynności procesowych podejmowanych w sprawie o sygn. akt 4307-0 Ds. [...] nie może być negatywna, a już na pewno nie można w takim przypadku mówić o zaniechaniach przybierających wymiar skrajny, wymagający oceny wręcz prawnokarnej. O braku rzekomych zaniechań świadczą choćby takie czynności jak wydanie przez prokurator X. Y. w dniu 2 marca 2022 r. wytycznych do funkcjonariuszy Policji prowadzących śledztwo, wskazujące na konieczność wykonania szeregu czynności procesowych. Do sformułowanych wytycznych nie sposób formułować zastrzeżeń. Co do gromadzenia materiału dowodowego oraz dokonywania prawnokarnej oceny czynu zarzucanego należy zwrócić uwagę, że praktyka uzupełniania tego materiału oraz konsekwentna modyfikacja kwalifikacji prawnej realizowana jest niejednokrotnie dopiero na etapie postępowania sądowego. Nie jest to wszakże podstawa do stawiania prokuratorowi zarzutu popełnienia przestępstwa związanego z brakami w materiale dowodowym, czy z wadliwą kwalifikacją prawną.

Należy zatem uznać, że czynności procesowe w śledztwie nadzorowanym przez prokurator X. Y. były prowadzone sprawnie o tyle, o ile było to możliwe we wskazanych wyżej uwarunkowaniach, zaś pogląd sugerujący ich podejmowanie z uchybieniem wymaganej odpowiednimi przepisami „niezwłoczności” jawi się jako oderwany od realiów pracy we wskazanej jednostce organizacyjnej prokuratury w omawianym okresie.

Wszystko to wskazuje, że w niniejszej sprawie nie zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez prokurator X. Y. czynów opisanych we wniosku prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gdańsku o zezwolenie na pociągnięcie wyżej wymienionej prokurator do odpowiedzialności karnej.

Niezależnie od powyższego czyny przypisane prokurator X. Y. we wskazanym wniosku i zakwalifikowane z art. 231 § 1 k.k. nie wypełniają znamion strony podmiotowej przestępstwa określonego w powołanym przepisie. Przestępstwo to może zostać popełnione w warunkach umyślności w obu postaciach, co oznacza, że funkcjonariusz publiczny musi obejmować swoim zamiarem (bezpośrednim lub ewentualnym) zarówno przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków (w wyniku działania lub zaniechania), jak i działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego. Zamiar ewentualny zachodzi wówczas, gdy sprawca przewiduje możliwość popełnienia czynu zabronionego i na to się godzi. Niezależnie od tego, że z dowodów zgromadzonych w sprawie wynika, że nie doszło do popełnienia czynu zabronionego, to nie wynika z nich również, aby prokurator X. Y. obejmowała swoją świadomością już samą choćby możliwość oceny własnych działań (zarzucanych zaniechań) jako naruszenia obowiązków prokuratora związanych z prowadzeniem postępowania przygotowawczego. Nieuprawnione jest również twierdzenie, że mogła ona obejmować swoją świadomością skutek, w postaci naruszenia interesu publicznego lub interesu prywatnego N. S. i jej córki.

Wymaga podkreślenia, że Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wielokrotnie wypowiadał się w kwestii pociągania prokuratora do odpowiedzialności karnej za czyn zakwalifikowany jako przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 235 k.k., związany z wykonywaniem przez niego czynności służbowych. W uchwale z dnia 22 października 2025 r., I ZI 33/25, Sąd Najwyższy stwierdził, że przepis art. 7 § 1 u.p.p. ustanawia zasadę niezależności prokuratora przy wykonywaniu czynności określonych w ustawach, co należy rozumieć, że prokurator w zakresie prowadzonego postępowania samodzielnie kształtuje jego bieg, planując czynności procesowe, oceniając zgromadzony materiał dowodowy oraz podejmuje decyzje procesowe. Zasada niezależności prokuratora, oprócz wymiaru zewnętrznego rozumianego jako brak nacisków ze strony podmiotów znajdujących się poza

strukturą prokuratury, ma też wymiar wewnętrzny, który definiuje samodzielność przy realizacji kompetencji wynikających z regulacji procesowych. Warunkiem urzeczywistnienia zasady niezależności prokuratora jest zatem to, aby prokuratorzy mogli wykonywać swoje zadania służbowe bez zastraszania, utrudnień, nękania, niewłaściwych ingerencji lub bezpodstawnego narażenia na odpowiedzialność cywilną, karną lub inną. W kontekście zasady niezależności prokuratora, zarzut popełnienia przestępstwa z art. 231 k.k. musiałby być związany z poważnymi nadużyciami uprawnień przewidzianych dla prokuratora w przepisach szczególnych, które to uprawnienia wykorzystałby on bez żadnej podstawy prawnej wobec stron postępowania przygotowawczego, doprowadzając zarazem do istotnych niekorzystnych dla nich następstw procesowych. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 kwietnia 2025 r., I ZI 2/25.

Z kolei w uchwale z dnia 22 października 2025 r., I ZI 43/25, Sąd Najwyższy uznał, że nie każda nieprawidłowość w działaniu funkcjonariusza publicznego musi być *a priori* utożsamiana z przekroczeniem uprawnień lub niedopełnieniem obowiązków, a więc z realizacją znamion czynu zabronionego określonego w art. 231 § 1 k.k. Wskazana ocena powinna mieścić się w granicach wyznaczonych regulacją zawartą w art. 7 k.p.k. Przepis ten nakazuje to, aby przekonanie organu procesowego było kształtowane w oparciu o swobodną ocenę dowodów, uwzględniającą wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. Istotą „swobodnej oceny dowodów” jest zatem pozostawienie organowi procesowemu pewnej sfery autonomii przy podejmowaniu decyzji procesowych, możliwości dokonania oceny (do pewnego stopnia dyskrecjonalnej), czy przesłanki wynikające z określonej normy prawnej zostały zrealizowane.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że prokurator Prokuratury Rejonowej w [...] X. Y. podejmując czynności w ramach sprawowanego przez nią (okresowo) nadzoru nad śledztwem w sprawie o sygnaturze PR Ds. [...] (następnie 4307-0.DS.[...]), realizowała kompetencje organu procesowego w granicach wyznaczonych zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażonej w treści art. 7 k.p.k., a w sposobie ich realizacji nie doszło do nadużyć. Sama możliwość dokonania przez innego prokuratora odmiennej oceny w zakresie zasadności zmiany stosowanego środka zapobiegawczego, potrzeby dokonywania

czynności procesowych w określonej kolejności i terminach, potrzeby przeprowadzenia określonych czynności dowodowych lub procesowych lub w zakresie oceny dowodów – jeżeli ocena ta nie znajduje podstawy prawnej w przepisach prokuratorskiej pragmatyki służbowej – nie świadczy o zaistnieniu uchybień określonym obowiązkom procesowym w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez prokuratora. Nie może też powodować negatywnych skutków w sferze odpowiedzialności karnej osoby zajmującej stanowisko prokuratora. Możliwość prowadzenia przeciwko prokuratorowi postępowania karnego za decyzje związane z podejmowanymi przez niego czynnościami procesowymi lub oceną przeprowadzanych dowodów, przekreślałaby zasadę niezależności prokuratorskiej, czyniąc ją iluzoryczną. Takim właśnie sytuacjom ma przeciwdziałać instytucja immunitetu prokuratorskiego.

W oparciu o powołaną wyżej argumentację należy uznać, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, że zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez prokurator X. Y. czynów opisanych we wniosku prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gdańsku o pociągnięcie wyżej wymienionej do odpowiedzialności karnej. Dowody zgromadzone w sprawie nie pozwalają na przypisanie jej sprawstwa czynów określonych w art. 231 § 1 k.k. W tej sytuacji brak jest podstaw do wydania uchwały zezwalającej na pociągnięcie wyżej wymienionej do odpowiedzialności karnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy uchwalił, jak w sentencji.

Marek Siwek

[r.g.]

[a.ł.]